L-ISTATWA TA' S. MARIJA FL-IMQABBA

Tagħrif miġbur mill-Kapp. Tumas Agius. (1836)

Tabilħaqq, in-nies li joqogħdu fit-taqsima ta' l-Imqabba iżjed mill-oħrajn kollha, dejjem urew kemm tassew iħarsu r-Reliġjon qaddisa tagħna billi taw qima 'l Alla u ġieħ 'l-Omm Imbierka tiegħu, bl-aktar mod sempliċi u ħafif, kif jixraq lil poplu Nisrani. Għaliex in-Nisrani li għandu tassew qima lejn il-qaddisin huwa dak li jersaq quddiem ix-xbihat u l-istatwi tagħhom ħalli jweġġaħhom, mhux bl-ispirtu li jiflihom bir-reqqa u jmaqdar il-qagħda tagħhom, it-tiżjin u ħwejjeġ oħra, imma bil-għan li jqim il-persunaġġ muri f'dik ix-xbiha jew statwa li tkun.

Li hekk tassew kienu n-nies imsemmija, tixhdu l-istatwa tagħhom tal-Madonna Mtella' fis-Sema, li għalkemm maħduma fi żmien li ilu li għadda u b'dehra xejn tal-għaġeb, b'danakollu kienu jtuha ġieħ u qima l-aktar għolja billi joħorġuha bil-purċissjoni bosta drabi matul is-sena.

Għalkemm dejjem hekk kienet il-ħrara ta' dawn il-Parruċċani mfaħħrin tiegħi lejn l-Imqaddsa Omm Alla li ilha sa minn żmien ilu ħafna kienu ħatru Protettriċi tagħhom; imma ma kienu jħossu xejn bħalhom in-nies ta' l-inħawi ta' madwarhom li, fil-jiem meta kienet toħroġ l-imsemmija Xbieha kienu jiġu bil-kotra mill-inħawi tagħhom biex jiddieħku u jżebilħu lin-nies ta' hawn billi jmaqdru u jxebbħu l-imsemmija xbiha ma' ħwejjeġ tażżufjett u ta' stmerrija, u b'hekk jgħaddu ż-żmien. U b'dan il-mod, in-nies infushom li kienu jgħammru hawn bdew jaqgħu għaċ-ċajt mal-gżira kollha. Dan iż-żeblieħ kien beda jifnihom għall-aħħar lin-nies tiegħi. Huma għalhekk xtaqu li jġeddu ix-xbiha tagħhom, imma billi beżgħu li jkollhom jonfqu ħafna flus u, aktarx, billi ma ndaħal ħadd għal din il-biċċa xogħol kellhom, għalhekk, iġarrbu dan it-tagħjir kollu.

Imma jkunu mfaħħrin dak Alla li jibqa' għal dejjem u l-Omm Kbira u Protettriċi tagħna. Għaliex malli ħajjart lil dan il-poplu ħabbrieki biex bla telf ta' żmien isir tiġdid tax-xbiha Qaddisa, biex neħilsu minn dawk il-ħwejjeġ mhux xierqa li kienu qegħdin isiru, u wassalt il-fehma tiegħi lis-sinjuri saċerdoti wieħed, wieħed, li huma laqgħuha bil-ferħa u ħtarthom prokuraturi ewlenin għal din l-opra li għaliha nxteħtu b'kemm ħidma setgħu bla ma qagħdu jqisu t-taħbit u x-xogħol.

Imbagħad, fissirt il-ħsus tiegħi lil dan il-poplu u ħeġġiġtu biex joħroġ dak li kien meħtieġ sew għat-tfassil tax-xbiha l-ġdida kif ukoll għat-traslazzjoni solenni tagħha. Ħaġa tabilħaqq qanqlet għaġeb għaliex malli fissirt kif kien se jsir il-ġbir, il-poplu qam b'agħa kbir u wara l-quddiesa li kienet kantata billi kien jum il-Ħadd, jien, Kappillan, Dun Bernard Xiberras u Dun Ġwann Bonavia bdejna niġbru u, ma' l-ewwel dawra li għamilna, ilħaqna ġbarna s-somma meħtieġa biex tinħadem ix-Xbiha Mbierka.

Għax-xogħol ta' din l-imsemmija Xbiha kien magħżul Mastru Alessandru Farrugia taż-Żejtun bin-nefqa ta' 250 skud, barra mill-injam li minnu kellha tinħadem li aħna xtrajna mit-Tarzna tal-Gvern bin-nefqa ta' erbgħin skud u brazz tal-fjuri maħdum mis-sorijiet tal-klawsura ta' Santa Katarina li sewa għaxar skudi, li kien irregalat lill-illustrissimu sinjur Ammirall.B'mudell ta' l-Imqaddsa Xbiha kulħadd qabel li tingħażel dik ta' Ħal Għaxaq.

Malli qorob iż-żmien, billi kollox twettaq fi ftit xhur, meta tinġieb l-istatwa mqaddsa, kulħadd, b'fehma waħda, qatagħha li l-laqgħa kellha ssir fil-bidu tar-raħal u bl-akbar pompa li tista' ssir bla ma jitqiesu la n-nefqa u lanqas it-taħbit. Għalhekk twaqqfu tliet arkati trijonfali, jiġifieri l-ewwel waħda fid-daħla tar-raħal, li din, fuq id-drawwa tar-Rumani tal-qedem, kellha tkun bi frieghi u fjuri, bil-kitbiet għal kull waħda magħmulin mit-tabib Arkanġlu Pulicin. It-tieni, fid-daħla tal-pjazza Parrokkjali u din kienet imżejna b'damask, linfa u dwal, xema' u mirquma b'kitba magħmula mill-imsemmi Sur Pulicin. It-tielet twaqqfet fuq iz-zuntier ta' l-istess knisja li fiha nġabru ż-żewġ xbihat jiġifieri dik tas-Santissimu Salvatur u tal-Kunċizzjoni ta' Marija Santissma u din kienet imdawla kollha kemm hi matul il-jum; it-tliet arkati msemmija hawn fuq, inħadmu bl-idejn mill-W.R.I. Dun Bernard Xiberras. Barra minn hekk, intgħamlu tliet arkati oħra li ssieħbu mat-tielet għat-tliet xbihat, jiġifieri ta' San Ġwann Battista, ta' Sant'Andrija u dik ta' Santu Rokku.

Għal dik li hi knisja, din kienet imżejna bid-damask kif kienet titlob is-solennità mixtieqa; kien mistieden il-Kleru kollu tar-raħal tas-Siġġiewi, flimkien ma' l-aktar imweġġaħ Ċeremonier tiegħu li kien il-W.R.S.D. Dun Pietru Pawl Saliba. Barra minn hekk tlabna lir-rispettabli Spettur tal-Gvern għal kumpanija suldati u tabilħaqq dawn ġew għall-qadja kollha sewwasew kif kellhom l-ordnijiet. Kien imhejji logħob tan-nar, xogħol ta' Indrì Farrugia miż-Żurrieq li kien ta wirja mill-isbaħ. L-illuminazzjoni kienet mhux biss fil-knisja imma mar-raħal kollu, ħaġa li qanqlet l-għaġeb fil-gżira kollha.

It-triqat kollha mtlew bil-weraq u l-fjuri. F'kelma waħda, sew min-naħa tal-kleru u sew min-naħa tal-poplu kienet wirja tal-ħidma kollha li setgħet issir b'xhieda ta' l-imħabba li dejjem inżammet sħiħa lejn is-Sultana tas-Smewwiet u l-Omm l-aktar Qaddisa u Protettriċi tagħna Marija Verġni.

Waslet fl-aħħar is-siegħa hienja li kien nhar l-14 tax-xahar t'Awissu 1836, li ħabat jum il-Ħadd, li fih ix-Xbiha Mqaddsa kellha tmidd riġilha għall-ewwel darba fl-ixxurtjat raħal. Fis-siegħa ta' wara nofs in-nhar tlaqna mseħbin mill-biċċa l-kbira tan-nies tar-raħal bil-briju kollu li seta' jsir. Malli wasalna fir-raħal taż-Żejtun issejjaħ is-Sur Nutar Troisi u quddiem il-poplu hemm miġbur minn bosta rħula, sar il-kuntratt ma' l-imgħallem li ħadem l-imsemmija Xbiha Qaddisa filwaqt li stqarr li kien sodisfatt b'dak li ngħata.

X'ħin għaddejna minn Ħal-Għaxaq, tlabt lis-Sur Kappillan ta' hemm il-W.R.S.Dott. Tumas Naudi biex indaħħlu x-Xbiha mbierka u dan wera l-aktar pjaċir tiegħu, tant li laqa' x-Xbiha Qaddisa bid-daqq tal-qniepen u b'sinfonija bil-mużika, u meta ngħatat il-Barka minni, l-imsemmi Sur Kappillan Naudi għamel kelmtejn ta' tifħir u ntemm b'evviva u ċapċip ma' kullimkien min-nies ta' hemm kollha.

Għaddejna wkoll mir-raħal tal-Gudja u x-Xbiha Mqaddsa kienet milqugħa min-nies ta' hemm bid-daqq tal-qniepen u bl-isparar tal-murtaletti.

Wasalna fit-tmiem; x'ħin beda jidlam l-imsemmija Xbiha Mqaddsa tiġi mqegħda taħt l-ewwel arkata... u hawn inħalli lir-rispettablissimi suċċessuri tiegħi x'ħin, jaqraw dan it-tagħrif dgħajjef tiegħi, iġibu quddiem għajnejhom kemm kien kbir l-għors, l-allegrija u l-ferħ ta' dan il-poplu waqt li kulħadd, Kleru u Poplu, taw sinjal ta' l-imħabba kbira li kellhom fihom għall-Imqaddsa Verġni, Omm u Protettriċi tagħhom Marija.

Malli ntemm l-ewwel mutett, ingħatat tislima mill-korp tas-suldati bl-isparar, u dan kien imtenni fil-bieb tal-Knisja.

Malli ntemmet din l-ewwel laqgħa kienet ordnata l-proċessjoni kif kien amar iċ-Ċeremonjier Saliba msemmi hawn fuq. Waqfet ix-Xbiha Mqaddsa wkoll taħt it-tieni arkata kif ukoll taħt it-tielet.

Malli daħlet fil-knisja u tqegħdet fil-post maħsub għaliha, sar il-kant alternat bil-mużika waqt li s-suldati tħallew fuq il-presbiterju. U mogħtija l-Barka inbeda l-logħob tan-nar billi l-lejl kien daħal sew.

Tifkira ta' ġrajja hekk sabiħa jixirqilha titwassal għaż-żminijiet li għad iridu jiġu.